

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

19.12.2019. Nr. 10-10/4612
Uz 11.12.2019. Nr. b/n

SIA "KK"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu SIA "KK"

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis SIA "KK", reģ. Nr. 40000000000 (turpmāk – Iesniedzēja) 2019.gada 11.decembra iesniegumu par uzziņas saņemšanu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzējs iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

Iesniedzēja saimnieciskās darbības pamatā ir tirdzniecības (vending) automātu un biroju kafijas serviss, kura vajadzībām Iesniedzēja ir saņēmusi akcīzes preču noliktavas turētāja statusu.

[1] Šobrīd ir panākta vienošanās, lai Iesniedzēja iegādātos patstāvīgu SIA "EE" uzņēmuma daļu – kafijas automātu nomu un kafijas kapsulu piegādes uzņēmējdarbību, darījumu veicot atbilstoši Komerclikuma 20.pantam uzņēmuma pārejas formā, jo tiek pārdoti gan ar minēto saimniecisko darbību saistītie aktīvi, gan arī saistības. Minētās komercsabiedrības krājumos ir preces (kafijas kapsulas), kas tikušas iegādātas no Eiropas Savienības (turpmāk – ES) reģistrētiem akcīzes preču tirgotājiem, veicot akcīzes nodokļa nomaksu.

Ņemot vērā minēto, Iesniedzējam pastāv jautājums, kā rīkoties ar iepriekš minētajām precēm, kas uzņēmuma pārejas rezultātā pāries Iesniedzēja īpašumā, līdz ar to ir nepieciešams saņemt uzziņu par savām tiesībām konkrētajā tiesiskajā situācijā, pamatojoties ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 98.pantā paredzētajām tiesībām.

[2] Atbilstoši APL 98.panta trešās daļas 1.punktam, Iesniedzējs norāda turpmāk minētos faktus, kas raksturo konkrēto situāciju, par kuru Iesniedzējs vēlas saņemt uzziņu.

[2.1] SIA "EE" saimnieciskā darbība ietver arī kafijas kapsulu tirdzniecību, kuras tiek iegādātas no reģistrētiem ES akcīzes preču tirgotājiem. Iegādājoties minēto preci, SIA "EE" veic akcīzes nodokļa samaksu.

[2.2] Savukārt Iesniedzēja nodarbojas ar tirdzniecības automātu un biroju kafijas servisu un tā ietvaros Iesniedzējai ir akcīzes preču noliktavas turētāja statuss. Iesniedzējai ir arī noliktava, kurā glabājas preces, par kuru akcīzes nodoklis ir jau samaksāts, veicot iegādi, tomēr šīs preces ir nošķirtas un tās ir saistītas ar Iesniedzējas tirdzniecības automātu nodaļu.

[2.3] Šobrīd abu minēto komercsabiedrību starpā ir panākta vienošanās, kuras rezultātā Iesniedzēja iegādāsies SIA "EE" atsevišķu darbības virzienu, līdz ar to notiks uzņēmuma pāreja.

Tādējādi Iesniedzējas rīcībā jāpāriet arī SIA "EE" krājumiem, kuros, cita starpā, ir akcīzes preces, par kurām jau ir veikta akcīzes nodokļa nomaksa.

[3] Iesniedzēja norāda šādus juridiskos apsvērumus un no iesniegumā minētajiem faktiem izrietošos jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma.

[3.1] Atbilstoši Komerclikuma 20.panta otrajai daļai uzņēmuma vai tā patstāvīgas daļas pārejas gadījumā uzņēmumā vai tā daļā ietilpstošie prasījumi un citas tiesības pāriet uz uzņēmuma ieguvēju.

Konkrētā darījuma ietvaros SIA "EE" darbības virziena iegādes rezultātā Iesniedzējai, kurai ir akcīzes preču noliktavas turētāja statuss, cita starpā, tiks nodotas arī SIA "EE" īpašumā esošās akcīzes preces, par kurām jau ir samaksāts akcīzes nodoklis.

[3.2] Likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta otrā daļa noteic, ka kafija ir ar akcīzes nodokli apliekams objekts.

Minētā likuma 1.panta otrās daļas 7.punkts paredz, ka akcīzes preču noliktava ir vieta, kur apstiprināts noliktavas turētājs ražo, pārstrādā, uzglabā, ievēd, saņem, nosūta vai veic citas darbības ar akcīzes precēm, piemērojot atlikto nodokļa maksāšanu.

Ministru kabineta 2005.gada 30.augusta noteikumu Nr.662 "Akcīzes preču aprites kārtība" 9.¹punkts noteic, ka ir atļauts realizēt kafiju, kas ir iegādāta no komersanta, kam ir speciālā atļauja (licence) apstiprināta noliktavas turētāja darbībai ar attiecīgo akcīzes preču veidu, vai kurus komersants pats ir ievēdis no citas dalībvalsts vai importējis.

Likumprojekta, ar kuru ieviesta minētā tiesību norma, norādīts, ka praksē ir konstatēti gadījumi, kad komercsabiedrības ievēd no citām dalībvalstīm akcīzes preces, nesamaksā akcīzes nodokli un realizē tālāk citiem tirgotājiem, tādējādi nododot patēriņam akcīzes preces, par kurām nav samaksāts akcīzes nodoklis.

Lai novērstu šādas situācijas, tika ieviestas iepriekš minētā tiesību norma, paredzot, ka kafijas tirgotāji Latvijā šīs preces varēs iegādāties tikai no komersanta, kuram ir licence apstiprināta noliktavas turētāja darbībai ar minētajām akcīzes precēm. Tāpat minētās akcīzes preces varēs realizēt komersants, kurš pats tās ievēdis no citas dalībvalsts vai importējis¹.

Konkrētajā gadījumā SIA "EE" patstāvīgās uzņēmuma daļas iegādes rezultātā tiks iegādātas arī tās krājumos esošās akcīzes preces, par kurām akcīzes nodoklis jau

¹ Grozījumu anotācija, pieejama: http://tap.mk.gov.lv/doc/2018_12/FMAnot_051118_groz_662_2416.docx

ir samaksāts. Tā kā SIA "EE" nav akcīzes preču noliktavas turētāja statuss, tad Iesniedzēja atbilstoši iepriekš minētajai kārtībai nevar iegādāties no SIA "EE" akcīzes preces. Tāpat Iesniedzēja šīs preces nav ievedusi no citas ES dalībvalsts vai importējusi, līdz ar to konkrēto preču realizācija ir ierobežota.

Ņemot vērā minēto, Iesniedzējai pastāv likumsakarīgs jautājums, vai tā drīkst savā akcīzes preču vai parastā noliktavā novietot un secīgi realizēt juridiskajām un fiziskajām personām tās akcīzes preces, kuras tā saņems uzņēmuma pārejas rezultātā no SIA "EE", par kurām akcīzes nodoklis jau ir samaksāts.

[3.3] Iesniedzējas ieskatā, ievērojot mērķi, ar kuru ir ieviesta iepriekš minētā tiesību norma, kas ierobežo darījumus ar akcīzes precēm, konkrētajā gadījumā nevar būt runa, ka darījums būtu vērsts uz izvairīšanos no nodokļu nomaksas, jo SIA "EE" par iegādātajām akcīzes precēm ir veikusi akcīzes nodokļa samaksu. Tādējādi runa ir par izņēmuma gadījumu, ko likumdevējs nav īpaši noregulējis, ieviešot jaunu tiesisko regulējumu.

Tāpat jāņem vērā, ka uzņēmuma pāreja, lai arī tās ietvaros pēc būtības notiek arī uzņēmumu krājumos esošo preču iegāde, vispārēji netiek atzīta par preču piegādi un netiek aplikta ar nodokļiem². Tādējādi preču pāreja nevar tikt paplašināti traktēta kā šo preču iegāde, bet ir aplūkojama šauri patstāvīgas uzņēmuma daļas iegādes ietvaros.

[3.4] Ņemot vērā likumdevēja noteikto kārtību, Iesniedzējas ieskatā uzņēmuma pārejas ietvaros no SIA "EE" pārņemtās akcīzes preces būtu atsevišķi uzskaitāmas un nošķiramas no Iesniedzējas precēm, ar kurām tā darbojas kā apstiprināta akcīzes preču noliktavas turētāja. Turklāt, realizējot šīs preces, būtu norādāms, ka par tām akcīzes nodoklis jau ir samaksāts.

[4] Iesniedzēja vēlas saņemt uzziņu, lai noskaidrotu, kā korekti un atbilstoši tiesiskajam regulējumam ir veicama akcīzes preču pārņemšana no SIA "EE", vai šīs preces drīkstēs realizēt, vai ir veicami papildus maksājumi valsts budžetā u.c..

Vienlaikus uzziņa tiek lūgta, jo Iesniedzējas komercdarbībā nozīmīga loma ir apstiprināta akcīzes preču noliktavas turētāja statusam, tādēļ Iesniedzējai ir svarīgi, lai netiktu pieļauti pārkāpumi, kas varētu novest pie šī statusa zaudēšanas.

[5] Saskaņā ar APL 98.panta piekto daļu, ja nav noteikts citādi, tad uz uzziņu attiecināmi šā likuma noteikumi, kas attiecas uz administratīvo aktu, tiktāl, ciktāl tie ir piemērojami, ievērojot uzziņas būtību.

Atbilstoši APL 64.panta pirmajai daļai, ja administratīvā lieta ierosināta uz iesnieguma pamata, iestāde pieņem lēmumu par administratīvā akta izdošanu viena mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas dienas.

APL 64.panta trešā daļa noteic, ka steidzamos gadījumos iesniedzējs, iesniedzot motivētu iesniegumu, var lūgt, lai administratīvo aktu izdod saīsinātā termiņā. Iestāde šādu iesniegumu nekavējoties izskata un pieņem rakstveida lēmumu.

Kā norādīts juridiskajā literatūrā, lai lūgtu termiņa saīsināšanu administratīvā akta izdošanai, ir jāpastāv objektīvam iemeslam, lai administratīvai akts tiktu izdots

² Piemēram, Pievienotās vērtības nodokļa 7.panta otrā daļa noteic, ka par preču piegādi par atlīdzību neuzskata uzņēmuma pāreju [..].

saīsinātā termiņā³. Tā Iesniedzēja un SIA “EE” savstarpējā vienošanās par uzņēmuma pārejas realizāciju paredz, ka izmaiņu reģistrācija ir veicama līdz 2020.gada 1.janvārim, tad pastāv iemesls, lai lūgtu uzziņas izdošanu saīsinātā termiņā.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto, kā arī pamatojoties uz APL 64.panta trešo daļu, 98.panta pirmo un piekto daļu, Iesniedzēja lūdz sniegt uzziņu saīsinātā termiņā līdz 2019.gada 22.decembrim, atbildot uz šādiem jautājumiem:

1. Vai, Iesniedzēja kā apstiprināta akcīzes preču noliktavas turētāja drīkst uzņēmuma pārejas ietvaros no SIA “EE”, kurai nav minētās noliktavas, saņemt akcīzes preces – kafijas kapsulas, par kurām SIA “EE” ir veikusi akcīzes nodokļa samaksu, novietojot tās akcīzes vai parastā noliktavā.

2. Ja atbilde uz iepriekšējo jautājumu ir apstiprinoša, vai:

a) Iesniedzēja iepriekš minētās preces drīkst realizēt juridiskajām un fiziskajām personām;

b) saņemot un realizējot akcīzes preces no SIA “EE”, ir maksājams akcīzes nodoklis;

c) un kā no SIA “EE” saņemtās akcīzes preces ir īpaši uzglabājamās, uzskaitāmas un realizējamas;

d) un kā no SIA “EE” saņemtās preces ir uzrādāmas akcīzes preču deklarācijās.

3. Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir noraidoša, Iesniedzēja lūdz izskaidrot, kādas ir pieļaujamās darbības ar SIA “EE” akcīzes precēm, kuras Iesniedzēja saņems uzņēmuma pārejas ietvaros, un kā Iesniedzēja var tās realizēt tālāk saviem klientiem.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot iesniegumā ietvertu faktu aprakstu, no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Komerclikuma 18.pantā noteikts, ka uzņēmums ir organizatoriski saimnieciska vienība. Uzņēmumā ietilpst komersantam piederošas ķermeniskas un bezķermeniskas lietas, kā arī citi saimnieciski labumi (vērtības), kurus komersants izmanto komercdarbības veikšanai.

Atbilstoši Komerclikuma 20.panta otrajai daļai uzņēmuma vai tā patstāvīgas daļas pārejas gadījumā uzņēmumā vai tā daļā ietilpstošie prasījumi un citas tiesības pāriet uz uzņēmuma ieguvēju.

Ņemot vērā minēto un iesniegumā aprakstīto faktisko situāciju, iesniegumā aprakstītais darījums ir nevis akcīzes preču – kafijas realizācijas darījums, bet gan uzņēmuma daļas, kurā ietilpst arī preču krājumi – kafijas kapsulas, pārejas darījums. Attiecīgi Iesniedzējai pāriet arī tiesības realizēt kafiju, par kuru ir samaksāts akcīzes nodoklis.

Atbilstoši likuma “Par akcīzes nodokli” 1.panta otrās daļas 7.punktam akcīzes preču nolikta ir vieta, kur apstiprināts noliktavas turētājs ražo, pārstrādā, uzglabā,

³ Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa. Autoru kol., Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013, 616. – 617.lpp.

ieved, saņem, nosūta vai veic citas darbības ar akcīzes precēm, piemērojot atlikto nodokļa maksāšanu.

Savukārt, atbilstoši likuma "Par akcīzes nodokli" 1.panta otrās daļas 9.punktam apstiprināts noliktavas turētājs ir persona, kurai ir tiesības turēt tās īpašumā vai valdījumā esošu akcīzes preču noliktavu.

Ievērojot minēto, akcīzes preču noliktavā var veikt darbības atliktā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā. Izvērtējot iesniegumā ietvertu faktu aprakstu secināms, ka uzņēmuma daļas pārejas darījuma rezultātā par Iesniedzēja iegūtām kafijas kapsulām akcīzes nodoklis jau ir samaksāts un minētās kafijas kapsulas ir novietojamas nevis akcīzes preču noliktavā, bet gan parastā noliktavā, kur glabājas preces jau ar samaksātu akcīzes nodokli.

Ministru kabineta 2005.gada 30.augusta noteikumu Nr.662 "Akcīzes preču aprites kārtība" 9.¹ punktā noteikts, ka atļauts realizēt kafiju, bezalkoholiskos dzērienus un elektroniskajās cigaretēs izmantojamus šķidrums, kuri ir iegādāti no komersanta, kam ir speciālā atļauja (licence) apstiprināta noliktavas turētāja darbībai ar attiecīgo akcīzes preču veidu, vai kurus komersants pats ir ievēdis no citas dalībvalsts vai importējis.

Iesniegumā aprakstītajā situācijā kafija kvalificējama kā tāda, kuru komersants pats ir ievēdis no citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai importējis.

Tādējādi, Iesniedzējs ir tiesīgs uzņēmuma daļas pārejas rezultātā iegūto kafiju realizēt fiziskām un juridiskām personām.

Ministru kabineta 2005.gada 30.augusta noteikumu Nr.662 "Akcīzes preču aprites kārtība" 79.punktā noteikts, ka akcīzes preces to uzglabāšanas un realizācijas vietā uzskaita atsevišķi no citām precēm. Bezalkoholiskos dzērienus un kafiju atsevišķi no citām precēm uzskaita tikai noliktavā.

Ievērojot minēto, uzņēmuma daļas pārejas rezultātā iegūto kafiju nav jāuzskaita atsevišķi no citām precēm, jo tā netiks uzglabāta akcīzes preču noliktavā.

Likuma "Par akcīzes nodokli" 23.panta divpadsmitajā daļā noteikts, ka persona, kas ievē vai saņem bezalkoholiskos dzērienus vai kafiju Latvijas Republikā, izņemot šā likuma 21.panta trešajā daļā un ceturtās daļas 3.punktā minēto gadījumu vai gadījumu, kad piemēro atlikto nodokļa maksāšanu saskaņā ar šā likuma 25.panta nosacījumiem, samaksā nodokli valsts budžetā:

1) saskaņā ar šā panta otro daļu, ja bezalkoholiskos dzērienus vai kafiju ievē vai saņem Latvijas Republikā no ārvalsts, kas nav dalībvalsts, vai no teritorijas, kura ir minēta šā likuma 2.panta 3.¹ daļā;

2) saskaņā ar šā panta septīto daļu, ja bezalkoholiskos dzērienus vai kafiju ievē vai saņem Latvijas Republikā no dalībvalsts.

Ievērojot minēto, akcīzes nodokli maksā persona, kas ievē vai saņem kafiju Latvijas Republikā. Iesniegumā aprakstītajā situācijā Iesniedzēja uzņēmuma daļas pārejas rezultātā iegūst kafiju, par kuru jau ir samaksāts akcīzes nodoklis. Ievērojot likuma "Par akcīzes nodokli" 23.panta divpadsmitajā daļā noteikto, konkrētajā tiesiskajā situācijā Iesniedzējai nav jāmaksā akcīzes nodoklis par uzņēmuma daļas pārejas rezultātā iegūto kafiju.

Tā kā Iesniedzējai konkrētajā tiesiskajā situācijā nav pienākums maksāt akcīzes nodokli, tai nav pienākuma iesniegt arī akcīzes nodokļa deklarāciju.

Sniedzot uzziņu, izmantotas šādas tiesību normas: Komerclikuma 18.pants un 20.panta otrā daļa; likuma "Par akcīzes nodokli" 1.panta otrās daļas 7. un 9.punkts, 23.panta divpadsmitā daļa; Ministru kabineta 2005.gada 30.augusta noteikumu Nr.662 "Akcīzes preču aprites kārtība" 9.¹ un 79.punkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

I. Jaunzeme

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU